

Viite

Valtiovarainministerien epävirallinen kokous (ECOFIN) 23.-24.2.2024 ja Euroryhmän sekä laajennetun kokoonpanon kokoukset 23.2.2024 Gent, Belgia

Suomea kokouksissa edustaa valtiovarainministeri Riikka Purra. Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn osallistuu myös kokoukseen.

Epävirallisessa kokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Tiivistelmä

Valtiovarainministerien ja keskuspankkien pääjohtajien yhteisessä työstunnossa keskustellaan pääomamarkkinaunionista talouslukutaidon ja osallistamisen näkökulmasta. Vuonna 2020 julkistetuista toimista pääomamarkkinaunionin kehittämiseksi suuri osa on jo toteutettu, mutta siitä huolimatta pääomamarkkinat eivät vielä toimi EU-tasolla halutussa syvyydessä ja kilpailukykyisesti. Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:ssa eurooppalaisten rahoitusmarkkinoiden kehittämiseksi.

Valtiovarainministerit keskustelevat lauantaina Ecofin-neuvoston panoksesta seuraavan komission kilpailukykyagendalle. EU:n kilpailukykyyn vahvistaminen on yksi Belgian puheenjohtajakauden yleisistä prioriteeteista. Valtioneuvosto on määritellyt eduskuntaselvityksessä E 58/2023 vp. valtioneuvoston avaintavoitteet seuraavalle EU-vaalikaudelle 2024-2029. Suomen näkemyksen mukaan EU:n strateginen kilpailukyky perustuu unionin omien vahvuuksien edelleen kehittämiseksi ja markkinaehtoisille ratkaisuille.

Muut asiat

Lounaalla ministerit keskustelevat Euroopan investointipankin strategisesta suunnasta.

Euroryhmä 23.2.2024

Euroryhmässä on tarkoitus keskustella makrotaloudellisesta kehityksestä ja näkymistä. Euroryhmän laajennetussa kokoonpanossa aiheena on pääoma- ja rahoitusmarkkinoiden tulevaisuus ja sitä koskevan julkilausuman valmistelu.

Asialista: Työistunto I (pe 23.2.)

- Pääomamarkkinaunioni talouslukutaidon ja osallistamisen näkökulmasta s. 3

Työistunto II (la 24.2.)

- Ecofin-sektorin panos seuraavan komission kilpailukykyagendalle s. 5

Perjantai 23.2.

- 09:00 Euroryhmän laajennettu kokoonpano s. 8
- 11:00 Euroryhmä s. 8
- 12:30 Lounas, ministerit
- 14:45 I työistunto

Lauantai 24.2.

- 09:30 II työistunto

Valtiovarainministeriö

Perusmuistio

EU/183/2024-VM-4

Kirppu Paula

12.2.2024

Epävirallinen valtiovarainministerien (ECOFIN) kokous 23.-24.2.2024 Gent; Työistunto I: Pääomamarkkinaunioni talouslukutaidon ja osallistamisen näkökulmasta

Kokous

Epävirallinen valtiovarainministerin kokous 23.-24.2.2024, Gent (Belgia)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Epävirallisen valtiovarainministerien kokouksen perjantain työistunnon aiheena on puheenjohtajan ennakkotietojen mukaan pääomamarkkinaunioni talouslukutaidon ja osallistamisen näkökulmasta. Myös keskuspankkien pääjohtajat osallistuvat kokoukseen. Keskustelu käydään puheenjohtajan laatiman taustamuistion ja kysymysten pohjalta. Puheenjohtajan aineisto ei ole ollut käytettävissä tätä muistiota laadittaessa.

Epävirallisessa Ecofin-kokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Suomen kanta

Hallitusohjelman mukaan Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:ssa eurooppalaisten rahoitusmarkkinoiden kehittämiseksi (pääomamarkkinaunioni) ja edistää EU-sääntelystä päätettäessä ratkaisuja, jotka ovat riskiperusteisia ja oikeasuhtaisia, eivätkä lisää jäsenmaiden finanssisektorien välistä yhteisvastuuta suomalaisten laitosten haitaksi. Kansallinen lisäsääntely EU:sta tulevan rahoitusmarkkina-sääntelyn päälle minimoidaan.

Valtioneuvosto on määritellyt eduskuntaselvityksessä E 141/2020 vp. valtioneuvoston kannan komission julkistamiin toimintatavoitteisiin vuonna 2020:

Suomi kannattaa ehdotettua toteutettavuusarvion tekemistä eurooppalaisesta talousasioiden tuntemusta koskevasta kehyksestä ja yhtyy komission näkemykseen talousosaamisen ja sijoituslukutaidon tarpeellisuudesta. Suomi muistuttaa samalla, että mitä mutkikkaampia sijoitustuotteita ja sijoitusympäristöjä on tarjolla, sitä enemmän talousosaamista tarvitaan ja siten osaamisvaatimukset kasvavat jatkuvasti. Komission tulisi pyrkiä varmistamaan, että yksinkertaisia sijoitustuotteita, on myös tarjolla ei-ammattimaisille sijoittajille.

Pääasiallinen sisältö

Belgia toimii neuvoston puheenjohtajana nykyisen EU-vaalikauden päättyessä. Epävirallisessa valtiovarainministerien kokouksessa on puheenjohtajan ennakkotietojen mukaan tarkoitus keskustella pääomamarkkinaunionin kehittämisestä erityisesti talouslukutaidon ja osallistamisen näkökulmasta. Pääomamarkkinaunionista käydään keskustelua myös euroryhmän laajennetussa kokoonpanossa, jossa jäsenmaat pyrkivät viimeistelemään euroryhmän julkilausuman, jonka tarkoituksena on ohjata tulevaa komissiota pääomamarkkinaunionin edistämistoimissa. EU:n pääomamarkkinaunionin edistäminen lukeutuu myös Suomen avaintavoitteisiin EU-vaalikaudelle 2024-2029.

Talousosaaminen oli nostettu jo vuonna 2020 pääomamarkkinaunionin toimissa yhtenä toimenpiteenä esille. Vuonna 2020 julkistetuista toimista suuri osa on toteutettu, mutta pääomamarkkinat eivät vielä ole toimineet EU-tasolla halutussa syvyydessä ja kilpailukykyisesti.

Toimia sijoittajien, mukaan lukien vähittäissijoittajien aktivoimiseksi tarvitaan yhä. Yhtenä keinona on nähty talousosaamisen edistäminen. Talousosaaminen innostaa myös sijoittamaan.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta, kirjallinen menettely 14.-16.2.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 16.2.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Asiakirjat

Puheenjohtajan taustamuistio ei ole ollut käytettävissä tätä muistiota laadittaessa.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, lainsäädäntöneuvos Paula Kirppu, p. +358 295 530 552
etunimi.sukunimi@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/183/2024, EU/8/2024

Valtiovarainministeriö

Perusmuistio

EU/149/2024-VM-3

Kekäläinen Antti

12.2.2024

Epävirallinen valtiovarainministerien (ECOFIN) kokous 23.-24.2.2024, Gent; Työistunto II: Ecofin-sektorin panos seuraavaan komission kilpailukykyagendalle

Kokous

Epävirallinen valtiovarainministerien kokous 23.-24.2.2024, Gent (Belgia)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Epävirallisen valtiovarainministerien kokouksen lauantain työistunnon aiheena on puheenjohtajan ennakkotietojen mukaan Ecofin-sektorin panos seuraavan komission kilpailukykyagendalle. Keskustelu käydään puheenjohtajan laatiman taustamuistion ja kysymysten pohjalta. Pj:n muistio ei ole ollut käytettävissä tätä muistiota laadittaessa.

Epävirallisessa Ecofin-kokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Suomen kanta

Valtioneuvosto on määritellyt eduskuntaselvityksessä E 58/2023 vp. valtioneuvoston avaintavoitteet seuraavalle EU-vaalikaudelle 2024-2029.

Seuraavalle lainsäädäntökaudelle Suomen kannalta keskeisiä kilpailukyky politiikan painotuksia ovat riippuvuuksien uudelleenarviointi sekä vastaaminen kovenevaan globaaliin kilpailuun investoinneista, osaavasta työvoimasta, teknologisesta johtajuudesta ja raaka-aineista. (E 58/2023 vp.)

Suomen näkemyksen mukaan EU:n strateginen kilpailukyky perustuu unionin omien vahvuuksien edelleen kehittämiseksi ja markkinaehtoisille ratkaisuille. Keskiössä ovat toimivat, vapaaseen liikkuvuuteen perustuvat sisämarkkinat sekä tehokas valtiontuki- ja kilpailupolitiikka, jotka osaltaan edistävät ennustettavuutta ja suotuisaa investointiympäristöä. Suomen tavoitteena on, että nykyisistä, tilapäisistä

valtioneuvoston puheenjohtajan puheesta 12. tammikuuta 2023. (E 58/2023 vp.)

Suomi näkee tärkeänä, että teollisuuspolitiikka tukee elinkeinoelämän uudistumista ja kilpailukykyä. Teollisuuspolitiikan lähtökohtana tulee olla eri toimialojen rohkeaan uudistumiseen kannustaminen ja edellytysten luominen. Teknologisessa ja liiketoiminnallisessa kilpailussa menestystä ei saavuteta vanhaan tukeutumalla. Globaalin kilpailutilanteen muuttuessa Euroopan tulee vastata pitkäjänteisellä teollisuuden uudistumista tukevilla teknologianeutraaleilla toimilla. Tämä edellyttää merkittäviä panostuksia tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toimintaan sekä digitalisaatioon. Investointi- ja liiketoimintaympäristön tulee olla kokonaisuudessaan kasvuun kannustava ja ennakoiva, sekä markkinapuutteita korjaava. (E 24/2023 vp.)

Suomi korostaa avoimen, sääntöperustaisen ja vastuullisen kansainvälisen kaupan merkitystä Euroopan kilpailukyvyille. (E 58/2023 vp.)

Suomi edistää pääomamarkkinaunionia ja pankkiunionin saattamista loppuun niin, ettei se lisää Suomen ja suomalaisen pankkijärjestelmän yhteisvastuuta. (E 58/2023 vp.)

Suomi suhtautuu kriittisesti uusien, elpymisvälineen kaltaisten EU:n lainanotolla rahoitettavien EU-tason rahoitusvälineiden luomiseen. (E 58/2023 vp.)

Pääasiallinen sisältö

Belgia toimii neuvoston puheenjohtajana nykyisen EU-vaalikauden päättyessä. Epävirallisessa valtiovarainministerien kokouksessa on puheenjohtajan ennakkotietojen mukaan tarkoitus keskustella siitä, mitä EU:n kilpailukykyyn liittyviä asioita seuraavan komission tulisi ottaa agendalleen. Keskustelua ohjaavat puheenjohtajan laatima taustamuistio sekä ministereille osoitetut kysymykset. Tätä muistiota laadittaessa puheenjohtajamaan aineisto ei ole ollut käytettävissä.

EU:n kilpailukykyyn vahvistaminen on yksi Belgian puheenjohtajakauden yleisistä prioriteeteista. Puheenjohtajakaudella Belgia pyrkii vahvistamaan EU:n sisämarkkinoita ja teollisuuden tulevaisuutta sekä jatkamaan työtä pääomamarkkinaunionin ja energiaunionin loppuun saattamiseksi. Puheenjohtajakaudella kiinnitetään erityistä huomiota taloudellisen tulevaisuuden parantamiseen, haitallisten riippuvuuksien vähentämiseen ja teknologisen johtajuuden edistämiseen kriittisillä aloilla.

Belgian tavoitteena on lisäksi vahvistaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnan roolia EU:n keskeisten arvoketjujen resilienssin ja kilpailukykyyn vahvistamiseksi ja kehittää työmarkkinoita työllisyysasteen nostamiseksi ja talouskasvun lisäämiseksi. Belgia korostaa sekä julkisten että yksityisten investointien merkitystä ja koheesiopolitiikan merkitystä keskeisenä pitkän aikavälin investointivälineenä.

Komission on tarkoitus antaa viimeistään kesällä 2025 ehdotus uudeksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi (2028–). Komission ehdotuksessa yksi rahoituksen painopistealue liittyy eurooppalaiseen kilpailukykyyn edistämiseen. Tulevaan rahoituskehyskokonaisuuteen liittyen valtioneuvosto muodostaa ennakkovaikuttamislinjauksia ennen kesällä 2025 annettavaa uutta rahoituskehys ehdotusta.

Valtioneuvoston avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029 on keskeinen väline ennakkovaikuttamisessa loppuvuodesta 2024 toimintansa aloittavan komission ohjelmaan.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta, kirjallinen menettely 14.-16.2.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 16.2.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Asiakirjat

Puheenjohtajan taustamuistio ei ole ollut käytettävissä muistiota laadittaessa.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/ EUS, neuvotteleva virkamies Antti Kekäläinen, p. +358 295 530 386
VM/ EUS, vanhempi finanssisihteeri Soila Järvenpää, p. +358 295 530 161
etunimi.sukunimi@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/149/2024, EU/8/2024

Euroryhmän ja laajennetun kokoonpanon kokoukset 23.2.2024

Alustavien asialistojen mukaan Euroryhmän kokouksissa 23.2.2024 käsitellään seuraavia asioita:

Euroryhmän laajennettu kokoonpano:

1. Euroopan pääoma- ja rahoitusmarkkinoiden tulevaisuus

Euroryhmän kokouksessa keskustellaan pääomamarkkinaunionin tulevia painopisteitä käsittelevän julkilausuman sisällöstä. Julkilausuma on tarkoitus julkistaa maaliskuussa ja se toimisi suunnannäyttäjänä tulevalle komissiolle. Priorisoitavia aiheita etsitään markkinoiden rakenteen, sijoittajien ja liiketoiminnan alueilta. Priorisoitavien toimien avulla on tavoitteena edistää Euroopan rahoituksen riittävyyttä ja saatavuutta sekä globaalia vetovoimaa ja hyödyttää myös sijoitustarpeita.

Euroryhmä

1. Makrotaloudellinen kehitys

Euroryhmä käy näkemystenvaihdon makrotalouden kehityksestä. Komissio alustaa keskustelua kertomalla uusimmasta suhdanne-ennusteestaan, joka julkaistaan 15.2.

Euroalueen talouden kasvu on ollut käytännössä pysähdyksissä nyt yli vuoden, eikä ratkaisevaa käännettä parempaan ole vielä havaittavissa. Sekä IMF että OECD laskivat hiljattain euroalueen kasvuennusteitaan tälle ja ensi vuodelle. Teollisuuden ja palvelujen ostopäällikköindeksit ovat edelleen 50:n alapuolella, mikä viittaa talouden aktiviteetin hidastumiseen. Teollisuuden uudet tilaukset kääntyivät kuitenkin yllättävänkin vahvaan kasvuun joulukuussa mm. Saksassa.

Inflaatio on jatkanut hidastumistaan, ja suunnan odotetaan pysyvän samana lähikuukausina. Eniten hinnat nousevat tällä hetkellä palveluissa, joissa palkkojen nousu on ylläpitänyt inflaatiopaineita. Toisaalta rahtiliikenteen kustannusten nousu Punaisenmeren tilanteen vuoksi on herättänyt huolta inflaation uudelleenkihtymisestä. Työmarkkinoilla tilanne on yleisesti ottaen pysynyt hyvänä. Markkinat odottavat korkojen laskevan tänä vuonna, mutta odotukset koronlaskujen alkamisajankohdasta ovat lykkääntyneet ja suuruusluokka maltillistunut suhteessa loppuvuoden odotuksiin.